

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего
образования «Кабардино-Балкарский государственный университет им. Х.М. Бербекова»
(КБГУ)

СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫЙ ИНСТИТУТ

СОГЛАСОВАНО

Зав. кафедрой карачаево-балкарской
филологии _____ М.Б. Кетенчиев
«4» февраля 2023 г.

УТВЕРЖДАЮ

Директор СГИ _____ М.С. Тамазов
«21» февраля 2023 г.

ПРОГРАММА

**вступительных испытаний в бакалавриат по карачаево-балкарскому языку
и литературе по направлению
45.03.01 – Филология
Отечественная филология (Карачаево-балкарский язык и литература,
русский язык и литература)**

Очная форма обучения

Нальчик – 2023

МАЛКЪАР ТИЛ

Фонетика. Графика. Орфоэпия. Орфография

Фонетика. Фонетикада окъулгъан затла: таууш, сёзню бёлюмю, сёзде басым, интонация.

Тилни тауушлары. Ачыкъ эм кысыкъ тауушла. Зынгырдауукъ эм тунакы кысыкъла. Ачыкъ тауушла. Аланы къауумлары: базыкъла, назикле; эринлиле, эринсизле; кенгле, тарла. Ачыкъ тауушланы къарыулу эм къарыусуз орунлары. Кысыкъ тауушла. Аланы къауумлары, къарыулу эм къарыусуз орунлары. Сингармонизм (кысха ангылатыу). Сёзню бёлюмю. Сёзню тизгинден тизгиннге кёчюрюу. Сёзде басым. Сёзню фонетика жаны бла тинтиу.

Графика. Алфавит. Малкъар алфавитде харфланы къаллай тауушланы белгилегенлери. Аланы баш эм сансыз таууш магъаналары. Е, ё, ю, я, у, ж харфланы къаллай тауушланы белгилегенлери. Ь, ь харфланы малкъар тилде жүрютюлюулер. Малкъар тилни графикасыны тарыхындан кысха билдириуле.

Орфоэпия. Малкъар тилни баш орфоэпия жорукълары.

Орфография. Аны баш жорукълары.

Лексикология

Сёз эм аны лексика магъанасы. Бир магъаналы сёзле эм кёп магъаналы сёзле. Сёзлени тюз эм кёчюу магъаналары.

Омонимле. Синонимле. Антонимле. Битеу халкъны тилинде эркин жүрюген сёзле. Аны жаланда бир кесегинде жүрютюлген сёзле: диалект сёзле, жаргон сёзле, усталыкъчы сёзле. Жангы сёзле бла эски сёзле. Малкъар тилни лексикасыны къурамы. Фразеологизмле, аланы тилде жүрютюлюулер. Малкъар тилни лексикасыны тарыхындан кысха билдириуле. Сёзню лексика жаны бла тинтиу.

Сёз къурау

Тамыр бла жалгъау. Сёз түрлендириучю эм къураучу жалгъаула. Ноль жалгъау. Сёз къурау. Малкъар тилде сёз къурауну баш амаллары.

Морфология

Тилни энчи эм болушлукъчу кесеклери. Тилни энчи кесеклерини бир бирден магъана, грамматика эм синтаксис къуллукъ жаны бла башхалыкълары.

Ат. Затланы атларын кёргюзтген сёзле. Аланы түрлю-түрлю шартлагъа кёре къауумлары. Энчи атланы жазылыулары. Атланы сёз түрлендириучю эм сёз къураучу жалгъаулары. Атланы къуралыулары. Атны айтымда түрлениую, аны морфология категориялары. Атны сан категориясы. Жангызлыкъ эм кёплюк санда жүрюген атла, жаланда кёплюк санда жүрюген атла. Атны ие-лик категориясы. Иеликни кёргюзтген мадарла. Атны болуш формалары. Иесиз атланы болушлары. Аланы айтымда къуллукълары. Атны баш

болушуну синтаксис кьуллукълары. Атны иеликчи болушуну формалары эм аланы синтаксис кьуллукълары. Атны бериучю, орунлаучу эм башлаучу болушларыны синтаксис кьуллукълары. Атны тамамлаучу болушуну формалары, аланы айтымда кьуллукълары. Иели атланы болуш формалары. Аланы энчиликлери эм айтымда кьуллукълары. Атланы жазылыулары. Сёз тюрлендириучю эм сёз кьураучу жалгъаулары. Кьуралмагъан атлада ачыкъланы эм кысыкъланы тюз жазылыулары (5-чи классда окьулгъан жорукъланы кьайтарыу). Кьош атланы кьуралыулары эм жазылыулары.

Сыфат. Затланы тюрлю-тюрлю шартларын кьргюзтген сёзле. Сыфатланы магъана жаны бла баш кьауумлары. Сыфатланы кьуралыулары. Бош сыфатла эм кьош сыфатла. Кьош сыфатланы жазылыулары. Сыфатланы айтымда жюрюулери (атны аллында эм атсыз) эм кьуллукълары. Сыфатны даража формалары. Аллай формалары болгъан эм болмагъан сыфатла. Даража формаланы кьуралыулары, жазылыулары эм айтымда кьуллукълары.

Санау. Санаула эм аланы кьауумлары. Санчы санауланы кьуралыу жаны бла тюрлюлери: бош санаула, кьош санаула. Аланы жазылыулары. Санауланы 11-ден 19-гъа дерилерини бирге жазылыулары. Кьош санчы санауланы жазылыулары. Тизгинчи санауланы кьуралыулары. Санчы эм тизгинчи санауланы айтымда кьуллукълары. Аллай санауланы, айтымда ачыкьлагъан сёзлери болмай келселе, энчиликлери. Юлюшчю санауланы кьуралыулары эм айтымда кьуллукълары. Кьауумлаучу санауланы кьуралыулары, магъана жаны бла энчи-ликлери, синтаксис кьуллукълары эм жазылыулары.

Сёзлеу. Сёзлеуле эм аланы кьуралыулары. Бош сёзлеуле эм кьош сёзлеуле. Сёзлеулени магъана жаны бла кьауумлары. Аланы синтаксис кьуллукълары. Сёзлеуню тенгешдириу даража формасы. Сёзлеулени жазылыулары.

Алмаш. Алмашла. Аланы атланы, сыфатланы, санауланы эм сёзлеулени алмашындырып жюрюулери. Алмашланы кьауумлары. Атланы алмашындырыучу (бетлеучю, кесимлеучю, соруучу, белгисиз, угъайлаучу) алмашла. Сыфатланы алмашындырыучу (кьргюзтюучю, белгилеучю, соруучу, белгисиз) алмашла. Санауланы алмашындырыучу (соруучу, белгисиз, кьргюзтюучю) алмашла. Сёзлеулени алмашындырыучу (кьргюзтюучю, соруучу) алмашла. Алмашланы болушлада тюрлениулери, айтымда кьуллукълары, жазылыулары.

Этим. Этимни магъана жаны бла кьауумлары. Этимни кьуралыуу. Морфология мадар бла кьуралгъан этимле. Толу магъаналы этимле эм болушлукъчу этимле. Тилде болушлукъчу этимлени кьуллукълары. *Бол, эт, башла, тебире, боша, тур, кьой, ий, жибер* деген болушлукъчу этимле. *Эсе, эди* деген кесекчиклени аладан башхалыкълары. Аланы болушлукълары бла кьуралгъан кьош этимле. Аланы кьауумлары. Кьош этимлени кьуралыу жаны бла кьауумлары.

Этимни иели формалары. Этимни айтымда иели эм иесиз формалада жүрүтүлүө. Этимни морфология категориялары. Аны бет эм сан формалары. Этимни хаулаучу эм угъайлаучу формалары. Аны угъайлаучу формасыны кыралыуу. Этимни кырыулаучу эм кырыуламаучу формалары. Этимни соруучу формасы, аны кыралыуу. Этимни айырма категориясы. Этимни айырмаларыны кыауумлары. Аны баш айырмасыны ноль жалгъаулу болгъаны. Хапарчысы аллай айырмадан кыралгъан айтымла. Этимни араш, зорлаучу, кысыучу эм кыайтыучу айырмалары. Аланы кыралыулары эм магъана жаны бла энчиликтери. Этимни айырма формаларыны жазылыулары. Кёчүчү эм кёчмечү этимле. Этимни туруш категориясы. Этимни туруш формалары, аланы кыралыулары эм жазылыулары. Этимни заман категориясы. Этимни заман формалары, аланы кыралыулары, айтымда жүрүтүлүөлери эм жазылыулары.

Этимни иесиз формалары. Этимни белгисиз формасы (инфинитив). Аны кыралыуу, айтымда жүрүтүлүө. Этимни белгисиз формасы кырагъан айланчла. Аллай айланчлы айтымда тыйгъыч белгиле. Этимсыфат. Аны заман формалары, аланы кыралыулары. Этимсыфатны айтымда жүрүтүлүө. Этимсыфат айланч, аллай айланчлы айтымда тыйгъыч белгиле. Этимсыфатны заман формаларыны жазылыулары. Этимча. Этимчаны биринчи түрлүө. Аны кыралыуу. Этимчаны айтымда кыулугъу. Этимча айланч, аны айтымда кыулугъу. Этимчаны жазылыуу.

Этим ат. Аны айтымда кыулугъу, айланч кырап жүрүө, жазылыуу.

Тилни болушлукъчу кесектери. Сонгурала. Болуш жалгъаулары бла сонгураланы айтымда кыулукълары. Сонгураланы кыралыу эм магъана жаны бла баш кыауумлары. Сонгура атла. Аланы айтымда сонгурала бла тенгешдириу. Сонгураланы бла сонгура атлары жазылыулары.

Байламла. Аланы морфология шартлары эм синтаксис кыулукълары. Бош байламла эм кыош байламла. Тенг жарашдырыучу байламла эм бойсундуруучу байламла. Аланы айтымда жүрүтүлүөлери. Байламланы жазылыулары.

Кесекчикле. Аланы кыралыу жаны бла кыауумлары; кесекчиклеге саналгъан сёзле эм жалгъаула. Кесекчиклени магъана жаны бла кыауумлары, жазылыулары.

Междометияла. Аланы жазылыулары. Междометиялы айтымлада тыйгъыч белгиле.

Синтаксис

Сёз тутуш. Сёз бирлешле бла сёз тутушла. Сёз тутушта баш эм бойсунган сёз. Сёз тутушта сёзлени бирге байланыулары. Сёзлени бир бирге тенг жарашыу халда байланыулары. Сёзлени бир бирге бойсунуу халда байланыулары; этим сёз тутушла эм ат сёз тутушла. Аланы түрлүөлери. Синтаксис сёз тутушла эм фразеология сёз тутушла. Сёз тутушланы кыралыу

жаны бла тюрлюлери. Сёз тутушланы магъана жаны бла тюрлюлери. Сёз тутушланы магъана жаны бла къауумлары.

Айтым эм аны баш шартлары: хапарчылыгъы, къарамчылыгъы, ахыр интонациясы.

Айтымланы тилде къуллукъларына кёре тюрлюлери. Аланы ахырларында тыйгъыч белгиле. Айтымда логика басым. Аны къуллутъу. Айтымда сёзлени орунлары.

Эки баш членли айтымланы ангылатыу. Аллай айтымланы къауумлары: жайылмагъан айтымла эм жайылгъан айтымла.

Башчы эм аны къуралыу жаны бла тюрлюлери. Хапарчы, аны тюрлюлери эм аланы къуралыулары. Башчыны бла ат хапарчыны араларында тирени жюрютюлген кезиую. Башчыны бла хапарчыны бир бирлери бла келиш иулери.

Толтуруучу. Аны формалары эм айтым къурауда магъанасы. Толтуруучуну хапарчыгъа къалай байланнганына кёре тюрлюлери: тагъылгъан толтуруучула, къысылгъан толтуруучула. Сёдегей толтуруучу. Аны къуралыуу. Туура толтуруучу. Аны формалары эм къуралыуу. Толтуруучуну къуралыу жаны бла къауумлары.

Болум. Болумланы хапарчыгъа къалай байланнганларына кёре къауумлары: къысылып келген болумла, тагъылып келген болумла. Аллай болумланы къуралыулары. Болумланы магъана жаны бла къауумлары (орунчу, заманчы, сылтаучу, ёлчемчи, муратчы, шартчы, халчы болумла). Болумланы къуралыу жаны бла къауумлары.

Айгъакълаучу. Айгъакълаучуланы къуралыу жаны бла тюрлюлери. Аланы айтымда айгъакъланнган сёзге къалай байланнганларына кёре тюрлюлери. Айгъакълаучуланы магъана жаны бла къауумлары.

Бир баш членли айтымланы иелери къаллайла болгъанларына кёре тюрлюлери. Иесиз айтымла. Аталгъан айтымла. Аланы магъана жаны бла баш къауумлары.

Кем айтым. Тюрлю-тюрлю членлери жетмеген айтымла.

Айтымны бир туудукъ членлерини юсюнден окъулгъанны къайтарыу. Айтымны бир туудукъ членлерини бир бирге тенг жарашдырыучу (жалгъаучу, айырыучу, къаршылаучу) байламланы болушлукълары бла жалгъаныулары. Бир туудукъ членли айтымлада жыйышдырыучу сёзле. Аллай айтымлада тыйгъыч белгиле.

Айтымда кийдирилген сёзле эм айтымла, тилде аланы къуллукълары. Аллай сёзлю айтымлада тыйгъыч белгиле. Айланыу. Жайылмагъан эм жайылгъан айланыу. Айланыулу айтымда тыйгъыч белгиле. Къошакъ айтым. Ол кийдирилген айтымда тыйгъыч белгиле. Междометиялы айтымла, Алада тыйгъыч белгиле.

Айтымны членлерини айырылыгулары. Айырылгъан айгъакълаучула эм болумла. Айырылгъан болумлу эм айгъакълаучулу айтымлада тыйгъыч белгиле. Айырылгъан

толтуруучула. Аллай толтуруучулу айтымлада тыйгыч белгиле. Айтымны белгилеучю членлерини айырылыулары. Айырылган кышулуучу членли айтымлада тыйгыч белгиле.

Тюз сёз бла сёдегей сёз. Тюз сёзлю айтымла, алада тыйгыч белгиле. Ушакъ. Цитата. Цитаталы айтымда тыйгыч белгиле.

Кыш айтымны анылатыу. Кыш айтымлары кыуумлары: тенг жарашхан кыш айтымла эм бойсунган кыш айтымла. Аланы кесеклерини бир бирге магыана эм грамматика жаны бла байланыуларында болган энчиликле.

Тенг жарашхан кыш айтымны кесеклерин бир бирге байлар ючюн хайырланылган мадарла: тенг жарашдырыучу интонация, тенг жарашдырыучу байламла, кёргюзтучю алмашла, иеликчи жалгыаула, кыш айтымны кесеклерини экисине да бирча кыраган сёзле. Байламлы тенг жарашхан кыш айтымла (жалгыаучу байламлы, айырыучу байламлы, кыаршылаучу байламлы). Аллай айтымлада тыйгыч белгиле. Байламсыз тенг жарашхан кыш айтымла. Алада тыйгыч белгиле.

Бойсунган кыш айтым. Аны баш кесеги эм бойсунган кесеги. Бойсунган кыш айтымны кесеклерини байланыуларына кёре тюрлюлери: байламлы кыш айтымла, байлам сёзлю кыш айтымла, байламсыз кыш айтымла. Бойсунган кыш айтымлары бойсунган кесеклерини кыаллайла болганларына кёре кыуумлары (бойсунган башчы, хапарчы, толтуруучу, айгыакылаучу, болумчу, сансыз кесеклери болган кыш айтымла). Ортакъ членли бойсунган кыш айтымла. Бойсунган кыш айтымлары кыуумларында тыйгыч белгиле. Талай бойсунган кесеги болган кыш айтымла. Алада тыйгыч белгиле.

Стилистика. Тилни стильлери. Литература тил, аны мардалары. Тилни баш тюрлюлери (стильлери): сёлешюу стиль, китап стиль, ишчи стиль, илму стиль, публицистика стиль, литература стиль. Тилни тазалыгы.

МАЛКЪАР ЛИТЕРАТУРА

Литератураны теориясы. Гыллыу бла рифма. Малкъар поэзияда рифма къурауну амаллары эм аны айныу жоллары. Рифма къурауда ачыкъ тауушла бла кысыкъ тауушланы магъаналары. Тамырлы рифмала. Къара сёз бла назму тилни энчиликлери. Литературада жигитни юсюнден ангылам. Хапарны юсюнден ангылам. Чыгъарманы къуралыуу бла сюжетни юсюнден ангылам. Поэманы юсюнден ангылам. Суратлау чыгъарманы темасы, ниети. Гиперболаны (семиртип айтыу) ангылатыу. Эпитет бла жан салыуну юсюнден ангылам. Суратлау проза чыгъарманы юсюнден ангылам. Хапар. Повесть. Суратлау сыфатны юсюнден ангылам. Метафораны юсюнден ангылам. Драма жанрланы энчиликлери (трагедия, комедия, фарс д.а.к.). Поэманы жанр энчиликлери. Лирика поэма, лиро-эпикалы поэма, эпикалы поэма. Антитеза деген суратлау амалны юсюнден ангылам. Литературада повестьни бла трилогияны юсюнден ангылам. Чыгъармачылыкъ амал (метод) деген ангыламны баш илишанлары. Суратлау тил. Аны энчилиги, шартлары. Сёз искусствода жанрланы юсюнден ангылам. Роман, аны жанр энчилиги. Поэзияны энчи шартлары. Рифма. Гыллыу. Тенглешдириу. Лирика сезимлик. Адабиятны теориясы. Жангыртмачылыкъ. Романтизм бла реализм. Инсан лириканы амаллары. Суратлау кыылыкъ бла сыфат. Жыйышдырыу. Жашау шартланы айыртлау. Чыгъарманы магъанасы бла кеби (формасы). Тюзюнлей айтыу. Диалог. Жаз тил. Драматургия жанрла. Драма. Комедия. Трагедия. Тамсил жанр къадарында. Лириканы тюрлюлери. Чам, масхара жанрланы тюрлюлери. Хапар бла очерк жанрла. Назму ёлчемле. Сахна чыгъарманы тил энчилиги. Халкъ тил бла адабият тил.

Фольклор эм литература чыгъармала.

Малкъар халкъ жомакъла. «Къызчыкъ бла къозучукъ», «Билдим, билдим билляча....», «Батыр жашчыкъ», «Акыйлы устаз».

Жомакъланы тил байлыкълары, къуралыу энчиликлери. Аланы суратлау амаллары. Жомакъланы сюжетлери литературада, суратда, музыкада жүрютюлгенлеринден юлтюле.

«Элбер» деген сёзню магъанасы. Элберде халкыбызны эслилиги, жүтюлюгю, ётгюрлюгю, огъурлулугъу, дагыда ала кибик башха шартланы ачыкъланыуу. Элберлени къуралыуу эм суратлау энчиликлери. Адамны, жерни, сууну, мюлкню, къанатлыланы, жаныуарланы эм башха затланы юсюнден элберле.

«Нарт сёз» деген сёз тутушну магъанасы. Нарт сёздеде малкъар миллетни огъурлулугъуну, намыслылыгыны, адет-кыылыгыны ачыкъланыуу. Аланы аманлыкъгъа бла терсбоюнлукъгъа къажаулукълары. Халкъны Ата журтуна кертчилиги, жигитликге, чёрчекликге багъа биче билгени, урунуугъа магъана бериую.

Малкъар нарт таурухла. «Нарт темирчи Дебет», «Сосурукъ бла эмеген», «Ариу

Сатанай», «Пелиуан Къарашауай», «Ачей улу Ачемез», «Ачемез бла Хубун», «Шырдан бла нёгер», «Батыр Къарашауай бла Гемуда», «Ёрюзмек бла кына сакъаллы кызыл Фук».

Малкъар халкъ жыра. «Апсаты», «Эрирей», «Долай», «Ийнай», «Бёлляу», «Алтын Хардар», «Къанамат», «Гошях бийчени кюю», «Орусбийлары», «Бекболат», «Гапалау», «Ал эмина».

Малкъар жарыкъландырычула. Орусбийланы Исмайылны, Орусбийланы Наурузну, Орусбийланы Сафар-Алийни, Абайланы Мусосну, Абайланы Солтанбекни, Абайланы Ханифаны, Шаханланы Басиятны, Шакъманланы Фатиматны миллет культураны айнытыуда ишлери.

Мёчуланы Кязим. «Иги сёз», «Суу бойнунда ёсген жангыз талчыкъгъа айтылган назму», «Къар кюн арбазыбызгъа къоннган чыпчыкъгъа», «Ата-ана», «Жауур эшекге», «Эски ююм», «Адамды бизни атыбыз», «Аллай бийле керек бизге», «Жаралы жугъутур», «Бузжигит», «Сагъыш», «Мен – Беккини жашы Кязим», «Бирликни атасы ёлдо», «Дин къарындашларыбыз», «Тёреде сурала кибик», «Парийим», «Аллахны атындан сёлешген», «Аллай бийле керек бизге», «Таукел этейик биз бюгюн», «Атанг келди да гюрбежиге», «Къоншубуз, ожакъ тютюнюнг», «Аллах бизге сүймеклик жазды», «Ачыкъ сёз», «Парийим», «Къонгур ташым, бийик къаянгдан тюшюп...», «Жарлы халкъым», «Къартлыкъ бла ушагъым», «Мен бир инсан. Жашадым, жанды отум», «Акъны къарадан тюз айыра билген», «Мусаны къатлап, тур таууна чыкъдым», «Биз – бу дунияны къонакълары», «Арбазыма къоннган чорбат чыпчыкъ», «Бызынгы къабырлары», «Осуят», «Таукел этейик бюгюн», «Жарлы халкъым», «Жашыма», «Тынгылагъыз», «Бузулгъанды жашаубуз», «Бири - къача, бири – къууа», «Муратлагъа жетдирмейле», «Ишибиз онг туюл – солду».

Къулийланы Къайсын. «Жорт, жорт, гылыуум!», «Жашчыкъгъа бешик жырчыкъ», «Балам, бу жерге...», «Умут жырчыгъы», «Таукеллик жырчыгъы» «Тау суучукъну жырчыгъы», «Тукъузгю», «Жерибизни хар ташы», «Туугъан жериме айтама», «Жаралы таш», «Прометей, Кавказны къаясына...», «Сиваш», «Перекоп», «Осуят», «Салам, эрттенлик», «Жангы китап», «Жаралы таш», «Тишируу сууда жуунады», «Музыка», «Бетховен», «Аскер башчы бла поэт», «Шопенни согъадыла», «Поэзия бла сёлешеме», «Бешиклеринг тебиретилгенлерин...», «Сабийле ёлмесинле», «Скопле шахарда жазылгъаан назму», «Ленинни юсюнден таулу поэма».

Отарланы Керим. «Чыпчыкъ жырлайды», «Жылы желчик», «Тау аязы шош урады», «Кимни сакълай болур?», «Жайлыкъда», «Жаралы комиссар», «Чалбаш майор», «Аугъан бешик» «Жиляй эди кёк», «Жесирле базары», «Зурнукла къайтырла», «Сазбет кызычыкъ», «Алтынындан багъалы жерим», «Жолну тас этмейк», «Уланлыкъ сёз», «Жашадыкъ», «Партизан къабырла», «Жолла», «Сынла», «Таулу жашчыкъ», «Кечеги жолоучула», «Зурнукла къайтырла».

Бегийланы Абдуллах. «Тау суучукъ кесин бузады», «Жангы жылны алгышы», «Терек», «Игиликге ийнаныу», «Тилек».

Токъумаланы Жагъафар. «Нартла уялган эдиле». Хапарлары, повестьлери, романлары.

Зумакъулланы Танзиля. «Пелиуан Жанболат», «Асиятны жырчыгъы», «Ата журтум-Малкъарым», «Кюн ахшы болсун, адамла!», «Таулу адетле», «Урушха къажау поэма», «Шайырны назмулары», «Будай бюртюк», «Ташны сёзю», «От жагъа тютюню», «Назмучу таулу кызла», «Къарт терек», «Боламыды адамны артыкъ заты», «Халкъымы шайыры», «Адамны журтуна, журтну да адамгъа термилиую».

Толгъурланы Зейтун. «Тюлкюню кюйю», «Айгутааш», «Кёк гелеу», «Ашыкъ оюн», «Къызгъыл кырдыкла», «Эрирей», «Акъ гыранча», «Акъ жыйрыкъ».

Бабаланы Ибрахим. «Шаудан», «Къара къузгъунну ёмюрю», «Туугъан жериме», «Жауун», «Гёбелек», «Къысхач», «Бийик сын», «Илхам», «Башилик къаяда жугъутур», «Сурат», «Элия бешик», «Ара боран», «Бийик сын».

Тёппеланы Алим. «Кёз тутхан жер», «Асыралган алмала», «Принчни сютлей акълыгъы», «Саскылы къол», «Тейри чыракъ», «Жол кюйю», «Ташыуул», «Артутай», «Азап жолу», «Коммунист».

Гуртуланы Берт. «Бекир», «Чалгъычыла», «Мардакемле».

Гуртуланы Элдар. «Хасанчыкны юсюнден хапарла», «Къарт эшекни къадары», «Ёр жол», «Къобузчу Марзият», «Къыз къачырыу», «Шамсудин къаласы», «Балтаны багъасы», «Мёлекледе къонакъда», «Халал адам».

Мокъаланы Магомет. «Жарыкъ чыпчыкъ», «Мени юйюм», «Биз да халкъбыз», «Зурнукла», «Ёксюзле ушхуууру», «Исламей», «Къызгенде кычырады кукук», «Хар ким ушайды жерине», «Бийик жулдузла»..

Ахматланы Сафарият. «Сабанла жетип, кызып, жаз башы», «Анама», «Ай макъамы», «Жангызлыкъ».

Ёлмезланы Мурадин. «Эрттен назмучукъ», «Ётмекни багъасы», «Сабийлигими жыры», «Малкъар», «Гошях бийче», «Таурух», «Эрирей», «Жюзген ташла», «Той этдик, ойнай кетип».

Созайланы Ахмат. «Жаяу жолчукъ», «Къарт жер сюреди», «Акъ сыртдан манга дери сени ауазынг...», «Жер», «Сейирди дуня уллу шахарда», «Гитара», «Адам дуниядан кетсе», «Манга ариу сёзле айт», «Тангым тепсей келеди», «Адам урлукъ себеди», «Галилео Галилей».

Маммеланы Ибрахим. «Ахмат дерслерин этеди», «Акъыллыла айтхандыла».

Гюлюйланы Мажит. «Чум бюртюк».

Къудайланы Маштай. «Мен таулума», «Жамычы».

Шауаланы Хасан. «Тузакъ», «Кюбюрде табылган повесть», «Ыйыкны ахыр кюню», «Бир

жашауну минг бети», «Ит жыйын», «Дуния жаханими», «Асият».

Моттайланы Светлана. «Алтын гебенек», «Къара чаукалы сабийлигим», «Къарылгъачла», «Россия», «Къарылгъачла», «Мермер жомакъ».

Табакъсойланы Мухтар. «Жаннет юю, туугъан жерибиз», «Атам», «Туугъан элим», «Темиркъазакъ», «Тилек», «Терек ёседи алай», «Чарх оюн», «Черек».

Гуртуланы Салих. «Жер татыуу», «Кеседиле тереклени», «Жортады желчик», «Махтауну аты», «Жиляйды терек», «Мудах кёк», «Агъач къалауур», «Ёмюрню кёзлери».

Гулаланы Башир. «Къуш уя», «Сын таш».

Гадийланы Ибрагим. «Элсюер къуш».

Беппайланы Муталип. «Ыннаканы тилеги», «Бёледи жабалакъ», «Къарт бёрю», «Отрар», «Солтанбек», «Теп, тепсе, шыйых Балкъар!».

Додуланы Аскер. «Алгъыш», «Арба», «Черек», «Насып», «Танг аласы».

Байзуллаланы Алий. «Къыш назмула», «Къызыл кёрюмдю», «Жер баллада», «Гладиаторну монологу», «Адамлыкъ», «Жулдуз романс», «Къысыр къаяла», Гапалау».

Батчаланы Муса. «Кюмюш Акка», «Элия», «Элчилерим», «Хорланган жазыу», «Тёпесине жулдуз тийген».

Боташланы Исса. «Эгер», «Солтанны къадары», «Къушла бийикни сюедице».

Мусукаланы Сакинат. «Кюн батып барады», «Шош кире жашаугъа къыш кюнде...», «Ала да бизнича», «Тюшюм ушайды жомакъгъа», «Жауун», «Ата журт».

Хочуланы Салих. (хапарла)

Шахмырзаланы Саид. «Сырыйна» (назму жыйымдыкъ), «Къая къызы – къарылгъач», «Иртишни жагъасында».

Будайланы Азрет. «Телефон», «Мараучуну хапары».

Кациланы Хабу. «Жер жулдузла», «Аланла, сизде уа не хапар?», «Темирбекни дерти».

Залийханланы Жанакъайыт. «Тау къушла».

Этезланы Омар. «Нарт къала», «Къаяла унутмагъандыла».

Маммеланы Ибрагим «Шаудан бла тонгуз», «Кёкбаш эшек», «Тюз оноу», «Жаралы жугъутур».